Senterungdommens

Organisasjonshåndbok



Revidert 2022

Senterungdomen

Senterungdommens Organisasjonshånbok

Utgitt av Senterungdommen 2018/revidert 2022

https://www.senterungdommen.no/organisasjonshandboka

Utforming og illustrasjoner: Kim Klausen

Trykk. Flisa Trykkeri

INNHOLD

Forord....3

Kapittel 1: Senterungdommen....4

Om Senterungdommen....5
Senterbevegelsen....6
Året i Senterungdommen....6

Kaptittel 2: Lokallaget....7

Lokallagsstyret....8
senterstudentlag....8
Verv i lokallaget....9
Leder....9
Nestleder....9
Økonomiansvarlig....9
Sekretær....10
Studieleder....10
Styremedlem....10
Lokallagsårsmøtet....10
Tips til lokallagsarbeidet....10
Oppstart av nytt lokallag....11

Kaptittel 3: Fylkeslaget....12

Fylkesstyret....13
Verv i fylkesstyret....13
Fylkesleder....13
Politisk nestleder....13
Organisatorisk nestleder....14
Styremedlemmer....14
Arbeidsutvalget....14
Fylkesårsmøtet....14
Fylkesstyremøter....15
Samarbeid med lokallagene....15
Forholdet til sentralleddet....15
Fylkeskontorene....15

Kaptittel 4: Sentralleddet....16

Sentralstyret....17
Sentralstyrets oppgaver....17
Verv i sentralstyret....17
Leder....17
Politisk nestleder....17
Organisatorisk nestleder....18
Internasjonal leder....18
Kontaktfylkesutvalget....18
Arbeidsutvalget....18
Utvalg....18
Kontor og ansatte....18
Generalsekretær....19
Organisasjonssekretær....19
Informasjonsrådgiver....19
Lagbygger....19
Landsmøtet....19
Landsstyret....19
Etiske retningslinjer....20
Varsling og oppfølging....20

Kaptittel 5: Møter....21

Ulike typer møter....22
Forberedelser til møtet....22
Planlegging av møter....22
Gjennomføring av møtet....22
Tips til god møteledelse....23
Alle deltakere i møtet....23
Årsmøter....23
Viktige dokumenter på årsmøtet....24
Årsmeldingen....24
Regnskap....24
Arbeidsplan....24
Budsjett....24
Protokoll....24
Hvordan lage en arbeidsplan?....25

Kaptittel 6: Økonomi....26

Økonomistyring i lokal- og fylkeslag....27
Hva er et budsjett?....27
Hva er et regnskap?....27
Samarbeid med SP....28
Hvordan finansierer vi aktiviteten vår?....28
Frifond....28
Andre finansieringsordninger....29
Egen bankkonto....29
Opprette en bankkonto....29
Rapportering av frifondsmidler....29

Kaptittel 7: Skolering....30

Skoleringsprogram....31
Lokal- og fylkeskurs....31
Grønnskolering....31
Vårslepp....31
Sommerleir....32
Toppskolering....32
Debattantskolering....32
Studiering....32
Planlegging av kurs....32
Mål....32
Innhold....32
Innledere....33
Sosial aktivitet....33
Lokaler....33
Økonomi....33

Kaptittel 8: Verving....34

5 gode grunner....35
Tips til verving....36
Stand....37
Materiell og effekter....37
Tips til stand....37
Å stå på stand....38
Tillatelse....38
Nye medlemmer....38

Kaptittel 9: Kommunikasjon....39

Internkommunikasjon....40
Sosiale medier....40
Facebook....40
Instagram....41
Snapchat....41
TikTok....42
Profilering....42

Kaptittel 10: Valgkamp....43

Skolevalgkamp....44
Tips til valgkamp....44
Programprosess....45
Nominasjonsprosessen....45
Evaluering....45
Debatter....45
Retorikk....46

Kaptittel 11: De lange linjene....47

Historikk og ideologi....47

Avsluttende ord....49

Forord

Hei til deg som leser!

Det du nå har foran deg er organisasjonshåndboka til Senterungdommen. Dette skal være et verktøy og oppslagsverk til deg som er medlem og tillitsvalgt i Senterungdommen. Gjennom denne boka har vi forsøkt å komme med litt veiledning, informasjon og tips om arbeidet i organisasjonen. Her finner du informasjon og gode tips om blant annet organisasjonen, de ulike vervene, møter, verving, økonomi og valgkamp.

Organisasjonskunnskap er en grunnmur for å kunne drive godt politisk arbeid. Denne boken skal gjøre jobben din som tillitsvalgt eller engasjert i Senterungdommen litt lettere, så du kan fokusere på å få gjennomslag for dine hjertesaker. Gjennom å optimalisere det organisatoriske arbeidet får man mere tid og kapasitet til å drive politikk, som er hovedmotivasjonen for vårt engasjement.

Det er til enhver tid Senterungdommens vedtekter som er organisasjonens styrende lover, og vedtektene overstyret dette dokumentet om de ikke samsvarer. Oppdatert langtidsstrategi og arbeidsplanen sier til enhver tid noe om hva som er Senterungdommens viktigste satsningsområder, og valgprogrammet dekker Senterungdommens standpunkt i ulike saker.

Organisasjonshåndboka vi har her ble revidert av organisatorisk utvalg i 2022, den bygger på versjonen fra 2018. Jeg vil sende en takk til medlemmer i årets organisatorisk utvalg med:
Tina-Evelyn Buvarp, Sigurd Ramdal, Ada Josefine Romsdalen og Yngvild Wolden Staver.

Husk at vi er et stort lag i Senterungdommen, Så spør om hjelp når du trenger det.

Bruk organisasjonshåndboka, vis ditt engasjement og bli med å kjempe for grønn politikk sammen med Senterungdommen!

Dorthea Elverum

For organisatorisk utvalg i Senterungdommen,
organisatorisk nestleder

KAPITTEL 1
SENTERUNGDOMMEN

Senterungdomen

SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Om Senterungdommen

I dette kapittelet finner du en kjapp innledning om hva Senterungdommen er og står for.

Organisasjonens navn er Senterungdommen på bokmål og Senterungdomen på nynorsk. Vi heter Guovddášnuorat på samisk og Sentterinuoret på kvensk. I internasjonale fora heter organisasjonen Norwegian Centre Party Youth. Vi har ingen offisiell forkortelse i dag, men den gamle forkortelsen SUL (Senterungdommens Landsforbund) blir fortsatt brukt i interne sammenhenger.

Senterungdommen er en organisasjon for ungdommer som vil arbeide for å utvikle senterpartiideene. Organisasjonen drives for å få gjennomslag for Senterungdommens politikk. Medlemmene er i alderen 13 til 30 år.

Som medlem i Senterungdommen har man mange muligheter til å delta og påvirke. Senterungdommen arrangerer mange kurs og andre aktiviteter i løpet av et år, både lokalt, regionalt og nasjonalt. I denne boka gir vi gi dere, både medlemmer og tillitsvalgte, et lite innblikk i hvordan organisasjonen drives. Her vil dere blant annet finne tips til aktiviteter og informasjon om hvordan organisasjonen er bygd opp.

Foto: Senterungdommen
Samling for unge folkevalgte 2020.



Formålsparagrafen til Senterungdommen er:
«Senterungdommen har til oppgave å samle ungdom som vil arbeide for å utvikle de senterpolitiske ideene. Gjennom politisk og kulturell opplysningsvirksomhet, aktiv deltagelse i samfunnsdebatt og god og allsidig lagsvirksomhet, vil Senterungdommen være med å skape økt interesse for samfunnsspørsmål blant ungdommen og dyktiggjøre den for de oppgaver som et demokratisk styre pålegger den enkelte.»

Senterbevegelsen

Senterbevegelsen består av Senterpartiet, Senterkvinnene, Senterungdommen, Senterpartiets Studieforbund og Samepolitisk råd. Senterkvinnene er Senterpartiets kvinneorganisasjon, mens Senterungdommen er en egen selvstendig organisasjon – Senterpartiets ungdomsorganisasjon. Senterpartiets Studieforbund utarbeider hefter til bruk i studiering. Det er også Senterpartiets Studieforbund som står for Senterpartiets bistandsprosjekt i Nepal. Samepolitisk råd jobber med politikk som omhandler samiske interesser, og har folkevalgte på Sametinget. Senterpartiet heter Guovddášbellodat på samisk.



På senterpartiskolen.no finner du materiell som kan brukes i studiering. Se mer om studiering i kapittel 7.

Senterkvinnene finner du på senterpartiet.no/senterkvinnene

Informasjon om Samepolitisk råd finnes på shorturl.at/ehow0

Alle medlemmer i Senterungdommen er medlem i Senterpartiet og har fulle rettigheter som medlem i Senterpartiet. Det innebærer at du som medlem har mulighet og rett til å være med på medlemsmøter og bli valgt som delegat fra Senterpartiet på årsmøter og nominasjonsmøter i egen kommune, fylke eller region. Senterungdomsmedlemmer har tale- og stemmerett på lik linje med alle andre medlemmer av Senterpartiet. Kvinnelige medlemmer har i tillegg til dette mulighet til å engasjere seg i Senterkvinnene.

senterungdommen.no/dokumenter finner du de oppdaterte vedtektene (organisasjonens lover), som bestemmer hvordan de ulike leddene i organisasjonen skal jobbe. Her finner du også andre viktige dokumenter, som Senterpartiets etiske retningslinjer.

Året i Senterungdommen

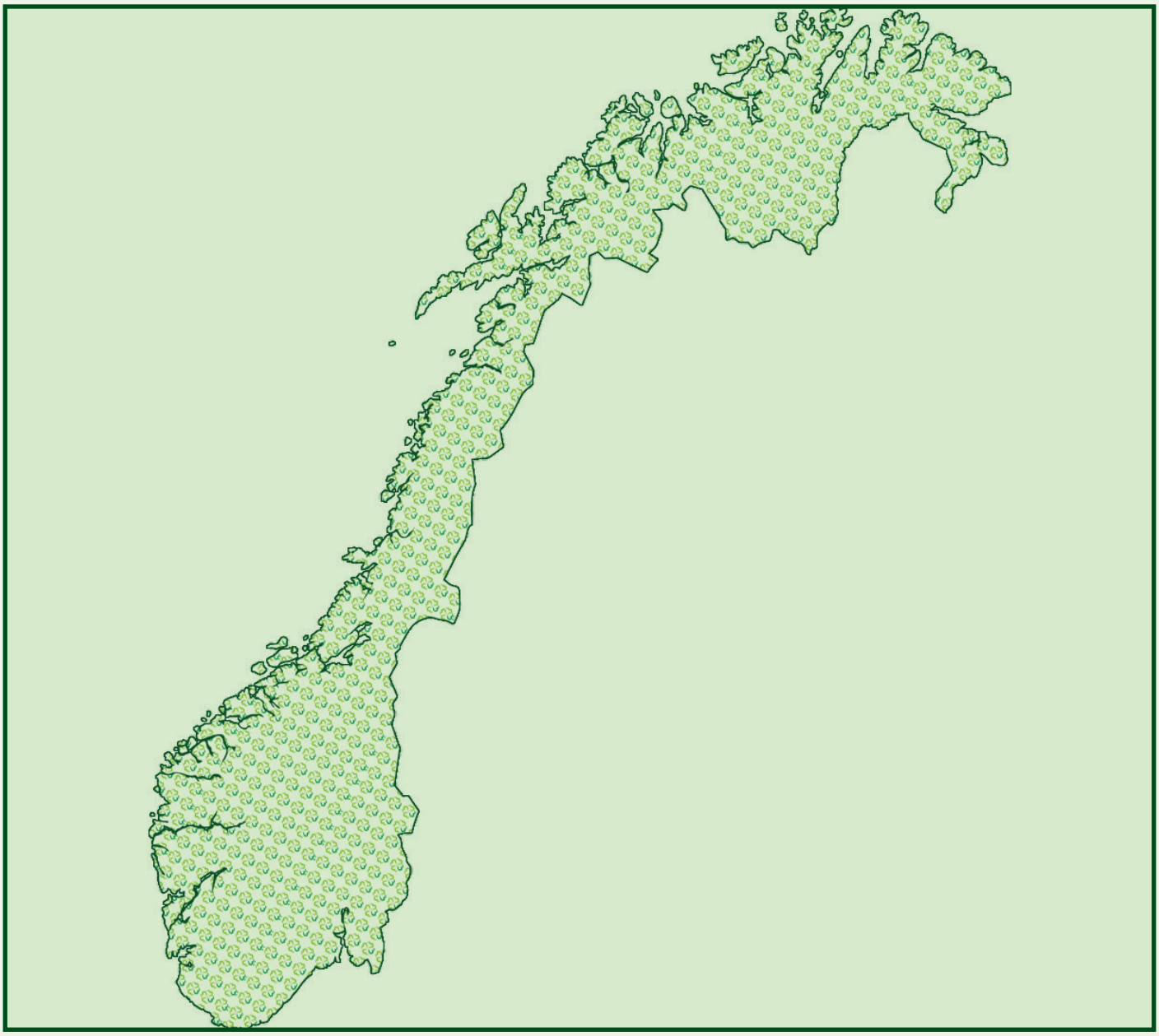
Landsmøtet i Senterungdommen arrangeres i november, og er det høyeste organet i hele organisasjonen. Landsmøtet markerer overgangen fra et arbeidsår til det neste. Landsstyret er det høyeste organet mellom landsmøtene, og består av fylkeslederne og sentralstyret. Sentralstyret velges på Landsmøtet, og har sammen med kontoret ansvaret for den daglige driften.

Det er likevel i lokal- og fylkeslagene hoveddelen av aktiviteten gjennom året skjer. Det er lurt å spre aktiviteten gjennom året og kombinere det sosiale med det politiske. Det skal være gøy å være med i Senterungdommen!

I lokallag og fylkeslag er årsmøtet den høyeste myndighet. Noen fylkeslag har valgt å holde årsmøtet på våren, mens andre har det tidlig på høsten. I årshjulet i neste kapittel finner du et forslag til når ulike aktiviteter i lokal- og fylkeslagene kan planlegges. I tillegg til landsmøtet blir det arrangert to nasjonale arrangementer, Vårslepp og Sommerleir, som er åpent for alle medlemmer.

I valgår er det naturlig å bruke mest tid på valgkampforberedelser (debattkurs, stands, og programarbeid) og valgkamp, mens man i mellomvalgår har mest fokus på verving, kunnskapsbygging og sosial aktivitet.

KAPITTEL 2
LOKALLAGET



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Lokallaget

Grafikk kapittel 2: Kim Klausen,

Senterungdommen har lokallag rundt omkring i landet der medlemmene bor. Medlemmene er grunnsteinene i organisasjonen. Det at vi har lokallag under fylkeslagene sikrer at enkeltmedlemmene får et best mulig tilbud. Lokallaget dekker gjerne én kommune, men kan også dekke flere kommuner eller bare deler av en kommune der dette er mer hensiktsmessig.

Lokallagets hovedoppgave er å arrangere ulike møter, kurs og sosiale arrangementer for medlemmene. Politisk sett vil et lokallag i Senterungdommen primært jobbe med lokale saker, opp mot kommunestyret i den aktuelle kommunen, Senterpartiets lokallag og Senterpartiets kommunestyregruppe. Lokallaget har også ansvaret for at informasjon fra fylkeslaget og sentralleddet i organisasjonen når ut til medlemmene, og for at innspill fra medlemmene bringes oppover i systemet. Et lokallag i Senterungdommen disponerer egne penger til aktiviteter, og har derfor egen bankkonto og ansvar for egen økonomi.

Lokallagsstyret

Lokallaget drives av et lokallagsstyre. For å være et godkjent lokallag med fulle rettigheter i organisasjonen, må lokallagsstyret bestå av minst tre medlemmer. Lokallagsstyret har ansvar for at medlemmene har et godt tilbud og at nye ungdommer får kjennskap til Senterungdommen som organisasjon. Styret står for driften av laget mellom årsmøtene, og skal derfor planlegge og gjennomføre møter, stands og sosiale aktiviteter. Lokallagsstyrets hovedoppgave er å sørge for at alle medlemmene har et tilbud om aktivitet.

Der det er naturlig, skal det føres referat, fordi dette er viktig dokumentasjon til årsmeldingen og for videre drift. Styret har ansvar for at lokallaget driftes i henhold til Senterungdommens vedtekter, og for å overholde søknadsfrister og ha orden på økonomien.

Senterstudentlag

På enkelte studiesteder på universiteter og høyskoler finnes det egne lokallag for studenter. Senterstudentlaget, ofte forkortet senterstud, er et tilbud til medlemmer som ønsker å være aktive i Senterungdommen mens de studerer. Senterstudentlaget fungerer på nesten samme måte som et vanlig lokallag. Studentlaget har ansvar for egen økonomi og aktivitet, men jobber lite med politiske saker i nærmiljøet som ikke direkte angår studentene. I studentlaget er sosiale arrangementer i fokus, men gjerne med innslag av politiske tema som opptar studentene. Studentlaget har vanligvis ikke kontakt med lokallaget i Senterpartiet og kommunestyregruppa, men blir gjerne inkludert på arrangementer i regi av Senterungdommens fylkeslag i det aktuelle fylket.

Verv i lokallaget



På det første møtet etter årsmøtet fordeler styret ansvarsområder mellom seg. Oppgaver som kan fordeles er for eksempel ansvar for sosiale medier, kontakt med kommunestyregruppa og sosiale aktiviteter. Styret velger også sekretær, studieleder og nestleder dersom dette ikke er valgt på årsmøtet.

Leder

Lokallagslederen har overordnet ansvar for arbeidet i lokallaget. Lederen er også lokallagets ansikt utad, og må sørge for god kommunikasjon og informasjon til medlemmene.
Lokallagsleder skal:

- Lede arbeidet i styret etter vedtatt arbeidsplan og budsjett.
- Fordele arbeidsoppgaver innad i styret.
- Sende rapporter til sentral- og fylkesledd til rett tid.
- Videreformidle informasjon fra sentral- og fylkesledd.
- Ha tilgang til konto og oversikt over økonomien – evt. opprette konto om man ikke har det.
- Ha oversikt over inn- og utmeldinger, med tilgang til medlemsregisteret.
- Innkalle til og lede styremøter, hvis ikke annet er bestemt.
- Samarbeide med sekretær om saksliste før møter.
- Samarbeide med kasserer om regnskap og budsjett før årsmøtet.
- Motivere og oppmuntre de andre styremedlemmene!

Nestleder

Nestlederen er lederens stedfortreder, og skal bidra med tilrettelegging av arbeidet. Når leder ikke er tilgjengelig, er det nestlederen som utfører lederens oppgaver.
Nestleder skal:

- Forberede og lede enkelte møter for å få ledertrening.
- Bidra i utforming og oppfølging av arbeidsplan, sammen med resten av styret.
- Skrive ulike søknader, sammen med resten av styret.
- Eventuelt ha andre faste oppgaver, f.eks. kontakt med kommunestyregruppa.

Økonomiansvarlig/kasserer

Kassereren har ansvaret for økonomien i lokallaget.
Kassereren skal:

- Ha tilgang til lagets bankkonto, og oppbevare eventuell kontantbeholdning.
- Jevnlig orientere styret om den økonomiske situasjonen.
- Undersøke muligheter for tilskudd og støtte (les om FRIFOND på side 28).
- Utarbeide regnskapsoversikt og forslag til budsjett før årsmøtet, sammen med leder.
- Motta innbetalinger og gjennomføre utbetalinger, og føre bilag til disse.
- Føre regnskap i henhold til god regnskapsskikk, ofte i samarbeid med lokallaget i Senterpartiet.

Sekretær
Sekretær skal:

- Føre referat fra styremøter og medlemsmøter, og sende ut disse etter møtene.
- Lage og sende ut innkallinger til møter og andre arrangementer.
- Skrive årsmelding.
- Sende inn rapporteringsskjema til sentralleddet i organisasjonen.

Studieleder
Styret bør også ha en studieleder. Studielederen har ansvar for å at det gjennomføres skolerings- og studiearbeid, slik at lokallagets medlemmer er godt rustet for å drive aktiv politikk. Du kan lese mer om studiearbeid og skolering i kapittel 9 om skolering.

Styremedlem
I tillegg til vervene nevnt over, kan styret ha flere styremedlemmer. Disse er også en viktig del av styret, og skal bidra der det er nødvendig. Styremedlemmene kan også tildeles faste oppgaver som for eksempel ansvar for sosiale medier eller arrangementer.



Se styrevettregler som finnes på senterungdommen.no/organisasjonshandboka
Mer informasjon om lokallaget finnes i § 6 i vedtektene.

Lokallagsårsmøtet
Årsmøtet arrangeres en gang i året, og er lokallagets høyeste myndighet. Alle medlemmer i lokallaget har møte-, tale- og stemmerett på årsmøtet. På årsmøtet skal man evaluere arbeidsåret som har gått, ved å gjennomgå og godkjenne årsmelding og regnskap.

Etter årsmøtet skal det sendes inn rapporteringsskjema. Dette finner du på : senterungdommen.no/dokumenter

Fristen for å avholde årsmøte i lokallaget er fem uker før landsmøte.

På årsmøtet skal det også velges nytt styre. Det velges leder, og fortrinnsvis nestleder, økonomiansvarlig/kasserer og sekretær. Årsmøtet bør videre vedta et budsjett for det kommende året. Et budsjett er en plan for hvor mye penger laget skal bruke, og hva pengene skal brukes på. Budsjett er nærmere omtalt i kapittel 6 om økonomi. I tillegg til å vedta et budsjett, er det også vanlig å ha en åpen diskusjon om hva man ønsker at neste arbeidsår skal inneholde. Det nye styret vil benytte disse innspillene til å sette opp en arbeidsplan for det kommende arbeidsåret.

Tips til lokallagsarbeidet
Det er mye forskjellig man kan gjøre for å skape aktivitet i lokallaget. Punktene nedenfor er ment som inspirasjon til å komme i gang med arbeidet, men er ingen oppskrift på hvordan det enkelte lokallaget skal driftes.

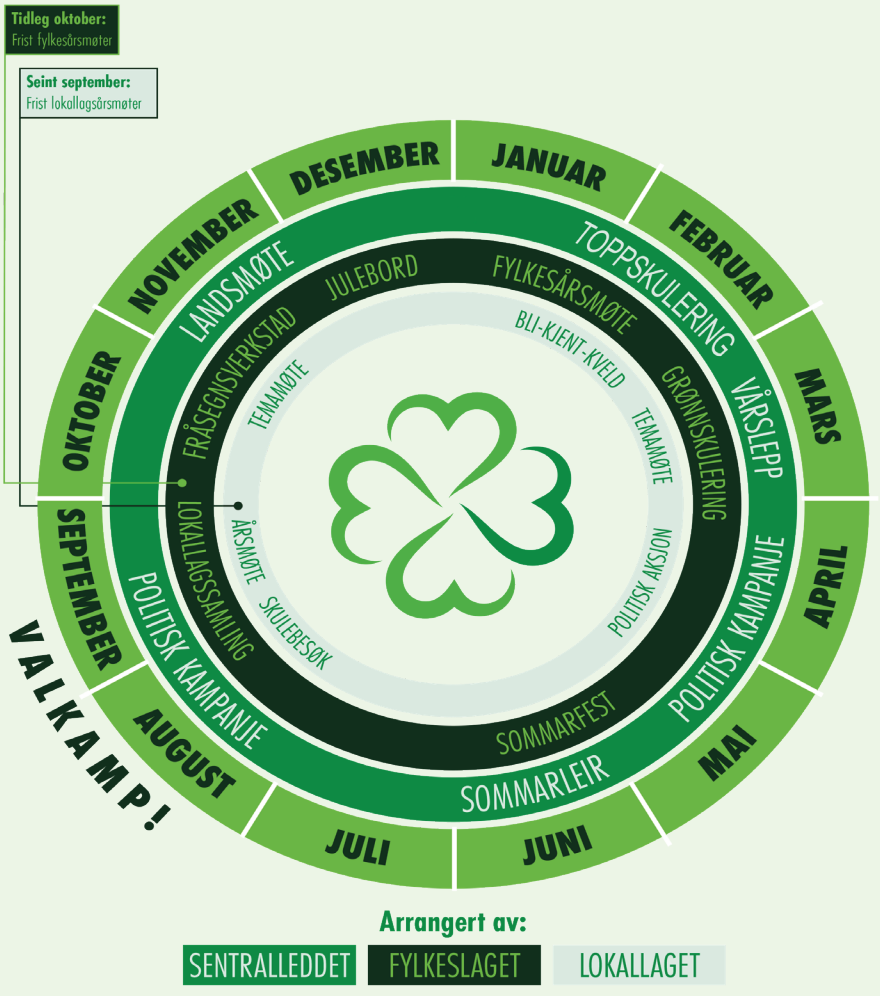
- Lavterskelaktiviteter er både lett å organisere og gøy for medlemmene. Det sosiale er også viktig, og ikke alle møter trenger å ha politiske tema. Mange setter stor pris på bowling, pizza, spillkveld, quiz og liknende.
- Gi medlemmene god mulighet til å komme med forslag og innspill til aktiviteter.
- Bruk sosiale medier aktivt før arrangementer og til informasjon om lagets politiske arbeid.

- Inviter medlemmer på arrangementer. Send ut en felles e-post, en SMS og/eller ring enkeltmedlemmer for å høre om de er interessert i å være med.
- Send medlemmene på skolering hvis økonomien strekker til. Dette gir ny inspirasjon til videre arbeid.
- Stå på stand! Markedsføring og synlighet er viktig for å verve nye medlemmer.
- Digital aktivitet er bedre enn ingen aktivitet. Quiz og politiske temamøter kan gjennomføres digitalt hvis været, kollektivtilbudet, avstanden eller en pandemi hindrer at dere kan møtes fysisk.
- Bruk pengene som er tildelt via Frifond-ordningen, og søk om mer penger til arrangementer når disse er brukt opp – dette er «gratis penger» til aktiviteter! Les mer om dette i kapittel 6 om økonomi.

Oppstart av nytt lokallag

Har du ikke lokallag hos deg og ønsker å starte et? Er dere tre eller flere Senterungdommer som vil være aktive, bør man prøve å starte et lokallag. Sjekk Senterungdommens korte guide til oppstart av lokallag, og be om bistand fra fylkesstyret! Senterungdommen har også en lagbygger som kan bidra, se kapittel 4.

Senterungdommens korte guide til oppstart av lokallag finner du på senterungdommen.no/handboka



KAPITTEL 3
FYLKESLAGET



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Fylkeslaget

Foto kapittel 3: Stockphoto,

Fylkeslaget

Fylkeslaget skal drive Senterungdommens virksomhet i fylket og være bindeledd mellom lokallagene og Senterungdommen sentralt. Fylkeslaget skal ha sin egen økonomi adskilt fra partiets. Se vedtektene § 8 som omhandler fylkeslaget.

Fylkesstyret

Fylkesstyret har ansvar for at aktiviteten i fylkeslaget blir så god som mulig, både gjennom å støtte lokallagene og arrangere egne aktiviteter i fylket. Fylkesstyret skal være en ideskaper og støttespiller for lokallagene. Fylkesstyret har et ekstra ansvar for å sørge for at medlemmene har et tilbud om aktivitet der det ikke finnes lokallag. Fylkesstyret skal også hjelpe til med oppstart av nye lokallag og være en pådriver for dette.

Verv i fylkesstyret

Fylkesleder

Fylkesleder har ansvar for å lede arbeidet i styret og motivere styremedlemmene. Fylkesleder har hovedansvar for lagets politiske og organisatoriske virksomhet, og er fylkeslagets ansikt utad.
Fylkesleder skal:

- Fordele ansvar og oppgaver blant styrets medlemmer, tilpasset den enkeltes bakgrunn og erfaring.
- Følge med på aktuelle politiske saker i fylket og sørge for at disse følges opp.
- Forberede og innkalle til fylkesstyremøter.
- Delta i Senterungdommens landsstyre og Senterpartiets fylkesstyre.

Styremedlemmene må tildeles arbeidsoppgaver og utfordringer tilpasset deres bakgrunn og erfaringer.

Politisk nestleder

Politisk nestleder skal være til hjelp og støtte for lederen i politiske saker, og har hovedansvaret for å utarbeide politiske saker til fylkesstyremøtene.
Politisk nestleder skal:

- Være lederens stedfortreder.
- Arbeide med fylkespolitiske saker, aksjoner, materiell osv.
- Sørge for at fylkeslaget uttaler seg om aktuelle saker.
- Bidra til å øke den politiske aktiviteten i lokallagene.
- Være ansvarlig for at det skaffes politiske innledere til ulike arrangementer.

Organisatorisk nestleder

Organisatorisk nestleder skal være til hjelp og støtte for lederen i organisatoriske saker, og har hovedansvar for at det organisatoriske i fylkeslaget fungerer.
Organisatorisk nestleder skal:

- Sørge for god gjennomføring av kurs, møter og aksjoner.
  - ref. årshjulet og skoleringsprogram. Skoleringsprogrammet står det mer om i kapittelet om skolering.
- Være aktiv ved oppstart av nye lokallag.
- Sørge for god kontakt mellom lokallag og fylkesstyret og koordinere hvem i fylkesstyret som er kontakter for lokallagene.
- Lage en god arbeidsplan som legges frem på årsmøtet.



Se styrevettregler som finnes på senterungdommen.no/organisasjonshandboka

Mer informasjon om fylkeslaget finnes i § 8 i vedtektene.

Styremedlemmer

Fylkesstyret har minst ett styremedlem, ofte flere. Styremedlemmene bidrar der det er nødvendig, og kan også ha faste oppgaver.
Ansvarsområder dere kan fordele i fylkesstyret er:

- Ansvarlig for sosiale medier.
- Koordinator for oppfølging av lokallag.
- Ansvar for VGS i fylket.
- Skolering for lokallaga.
- Arrangementsansvarlig.
- Ansvar for nye medlemmer i fylket.
- Ansvar for det sosiale i fylkeslaget.

Arbeidsutvalget

Lederen og nestlederne utgjør arbeidsutvalget (AU) i fylket. Dette utvalget kan brukes til å forberede styremøtene og ta unna saker som haster og som lederen ikke vil avgjøre alene. Det er svært ulik praksis på om og hvordan arbeidsutvalgene brukes i fylkene. Det er vanlig å orientere resten av fylkesstyret om hva som er blitt diskutert i AU-møtene.

Fylkesårsmøtet

Årsmøtet er fylkeslagets øverste organ. Fylkesårsmøtet kan avholdes enten om våren eller høsten, så lenge fristen i vedtektene (5 uker før landsmøtet) overholdes. Det er fylkesstyret som planlegger og kaller inn til årsmøtet. Alle fylkets medlemmer har møte-, tale- og stemmerett. Det kan være lurt å holde et kurs eller et politisk foredrag i forbindelse med årsmøtet. I tillegg bør det være hyggelig og sosialt for de som kommer.

Se nærmere om årsmøtet i vedtektene i § 8.4. Mer om planlegging og gjennomføring av årsmøte finner du i kapittel 5 om møter.

Fylkesårsmøtet skal behandle årsmelding, regnskap, arbeidsplan og budsjett. Det skal også velges nytt fylkesstyre.

Fylkesstyremøter

Innkalling til styremøtet bør sendes til alle styrets medlemmer i god tid før møtet, sammen med saksliste og saksdokumenter.



Saksdokumenter er en kort redegjørelse for en sak, slik at alle kan være godt forberedt til møtet. Sakspapirene beskriver ofte bakgrunnen for saken, tar opp eventuelle problemstillinger, og kommer med forslag til vedtak i saken.

Den som er 1. vara til fylkesstyret bør også bli innkalt til fylkesstyremøtene. Det er vanlig at 1. vara møter fast på alle styrmmøtene. Ellers bør ungdomsrepresentantene i fylkesstyret i partiet, fylkessekretær eller annen ansatt i fylket få innkallinger til orientering.

Under kapittelet om møter finner du mer om planlegging og gjennomføring av styremøter og andre møter. Her er det også flere eksempler og maler på innkallinger, sakslister, referat og arbeidsplan. I kapittelet om økonomi finner du mer om økonomistyring i fylkeslaget.

Samarbeid med lokallagene

Fylkeslagets viktigste oppgave overfor lokallagene er å bidra til å skape aktivitet. Fylkesstyret skal bistå lokallagene med gjennomføring av arrangementer der det er nødvendig. Fylkeslaget skal holde seg jevnlig orientert om hvordan situasjonen er i lokallagene. Det kan være lurt at lokallagene har en fast kontaktperson i fylkesstyret. Dette kan gi bedre kommunikasjon mellom lokallag og fylkeslag. I tillegg til å hjelpe lokallagene med å opprettholde aktiviteten, og se til at de følger vedtektene, bør man motivere lokallagene til å delta på fylkesvise, regionale og sentrale arrangement. Fylkesstyret skal også motivere til å opprettholde lokallag, selv om det skulle gå tungt en periode. Fylkesstyret har også et særlig ansvar for oppfølging av lokallagsledere, og skal bidra til opprettelse av nye lokallag.

Forholdet til sentralleddet

Ta gjerne kontakt med kontoret eller organisatorisk utvalg om det er noe du lurer på! Kontaktinformasjon til kontoret, sentralstyret og OU finner du på: senterungdommen.no/folk-i-SUL

Senterungdommens sentralledd er til for å hjelpe fylkes- og lokallagene. Lurer du på noe, må du ikke nøle med å ta kontakt med sentralstyret eller kontoret.

Fylkeskontorene

Alle fylkeslagene i landet har et fylkeskontor. Fylkessekretæren, ungdomssekretæren eller organisasjonssekretæren er ansatt også for Senterungdommen. Det betyr at du kan ringe til denne personen for spørsmål. På hjemmesidene til Senterpartiet kan du finne kontaktinfo til det enkelte fylkeskontor. Den som er ansatt på fylkeskontoret har en andel av sin stilling som er satt av til Senterungdommen, og skal bistå fylkesstyret med en rekke praktiske oppgaver.

TIPS!
Det er spesielt viktig for fylkesstyret at de har en skikkelig avtale med den/de som jobber på fylkeskontoret om hvem som har ansvaret for økonomistyring og regnskap. Det er viktig at noen har fullmakt til Senterungdommens konto og oversikt over hvor mye penger som er til rådighet, og ansvar for å kontinuerlig føre regnskap. I de fleste tilfellene vil dette være fylkeslederen i samarbeid med fylkessekretæren eller en eventuell ungdomssekretær.

KAPITTEL 4
SENTRALLEDDET



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Sentralleddet

Foto kapittel 4 Senterungdommen Sentralstyret i Senterungdommen 2019-2021.

Senterungdommens sentralledd er det øverste nivået i organisasjonen. Sentralleddet står for den daglige driften av organisasjonen mellom landsmøtene.

Sentralstyret

Sentralstyret er ansvarlig for driften av organisasjonen mellom landsstyremøter og landsmøtene. Sentralstyret møtes fysisk ca. annenhver måned og jevnlig digitalt.

Sentralstyret har i oppgave å koordinere driften av Senterungdommen sammen med de ansatte på kontoret. Sentralstyret bidra til aktivitet ute i lokallagene, samt bidra med/legge til rette for kunnskapsheving ute i organisasjonen.

Sentralstyrets overordnede oppgaver er blant annet:

- Lede arbeidet i Senterungdommen etter gjeldende vedtekter, og de vedtak som er fattet av landsmøtet og landsstyremøter.
- Hovedansvarlig for Senterungdommens økonomi.
- Arbeide for god organisasjonsopplæring gjennom å bistå på sentrale, regionale, fylkesvise og lokale skoleringer.
- Besøke fylkes- og lokallag, delta på lokal aktivitet, og representere sentralleddet utad.
- Arbeidsgiver for Senterungdommens generalsekretær.
- Forberede saker til Senterungdommens landsmøte og landsstyremøter.
- Oppnevne medlemmer til sentrale utvalg.
- Fronte Senterungdommens politiske saker i media.
- Sentralstyret har ansvar for tett oppfølging av fylkeslederne, samt bistå dem i deres arbeid.

Verv i sentralstyret

Leder

- Er den øverste lederen i Senterungdommen og leder arbeidet i sentralstyret og AU. Lederen har ansvaret for å legge til rette for god fordeling av arbeidsoppgaver i sentralstyret.
- Er ungdomspartiets ansikt utad, og er den som i størst grad fronter sentrale politiske saker.
- Representerer Senterungdommen i Senterpartiets sentralstyre.

Politisk nestleder

- Leders stedfortreder, og medlem i AU.
- Hovedansvarlig for Senterungdommens politiske arbeid.
- Leder for politisk utvalg.

Organisatorisk nestleder
- Leders andre stedfortreder og medlem i AU.
- Hovedansvarlig for Senterungdommens organisatoriske arbeid.
- Leder for organisatorisk utvalg.

Internasjonal leder
- Hovedansvarlig for Senterungdommens internasjonale arbeid.
- Leder av internasjonalt utvalg

Leder for kontaktfylkesutvalget
- Leder er innvalgt som fast styremedlem i sentralstyret.
- Hovedansvaret for kontakten mellom fylkeslagene og sentralt.
- Leder av kontaktfylkesutvalg.

Arbeidsutvalget
AU består av leder og de to nestlederne, og har møter regelmessig, både fysisk og per telefon. AU har i oppgave å forberede saker til landsstyret og sentralstyret. De ansatte har møterett i AU.

Utvalg
Under sentralstyret arbeider utvalg som forbereder saker som skal opp i sentralstyret, landsstyret og landsmøtet, og som arbeider videre med saker etter at de har vært behandlet der. Fire faste utvalg er knyttet til sentralstyret, i tillegg til et utvalg som jobber med oppfølging av unge folkevalgte. Når det dukker opp bestemte saker man ønsker å arbeide spesielt med, blir det satt ned andre utvalg. Utvalgsmedlemmer består av sentralstyremedlemmer, samt andre senterungdomsmedlemmer som interesserer seg for utvalgets arbeid.

Senterungdommens fire faste utvalg:
- Politisk utvalg.
- Organisatorisk utvalg.
- Internasjonalt utvalg.
- Kontaktfylkesutvalget.

Når det skal utarbeides et politisk dokument/manifest på et område, setter sentralstyret ned et utvalg som lager utkast gjennom en høringsprosess, deretter behandles det i sentralstyret, landsstyret eller landsmøtet.

Kontor og ansatte
Senterungdommens sekretariat har kontor i Oslo, og sørger for at organisasjonen drives på daglig basis. Senterungdommen har hatt tre ansatte frem til 2022, men i år har vi fått en ny stilling – lagbygger. Alle er ansatt i 100 %-stillinger. I tillegg er Senterungdommens leder frikjøpt 100% og har også kontorplass i Oslo.

Generalsekretær

- Hovedansvaret for den daglige økonomien, samt sakspapirer i samarbeid med sentralstyret.
- Arbeidsgiveransvar for øvrige ansatte.
- For varslingssaker i Senterungdommen er det alltid Generalsekretær som skal varsles.

Organisasjonssekretær

- Medlemsservice i ulike former og lokallagsoppfølging.
- Har administrativt ansvar for Senterungdommens arrangementer.

Informasjonsrådgiver

- Utarbeidelse av materiell og informasjon.
- Nettsiden og sosiale medier.

Lagbygger

Lagbygger er en ny stilling på kontoret fra høsten 2022. Stillingen er opprettet for å komme tettere på lokallag og fylkeslag. Lagbygger skal reise rundt til lokallag og fylkeslag på fulltid.

- Kan kontaktes for hjelp til lokallagsoppstart, skolebesøk, bistå i styremøter, lage medieutspill/leserinnlegg, øvrig planleggingsarbeid eller andre aktiviteter.
- Gi politiske og organisatoriske kurs og debattskoleringer.
- Bistå i lokal verving og delta/bistå på lokale arrangementer.

Landsmøtet



De gjeldende vedtektene finner du til enhver tid på senterungdommen.no/dokumenter

Landsmøtet arrangeres over tre dager i november hvert år og er Senterungdommens øverste beslutningsorgan. Her møter utsendinger fra alle lokallag og fylkeslag, samt sentralstyret. På landsmøtet behandles saker som årsmelding, arbeidsplan, regnskap, budsjett, politiske saker og valg av nytt sentralstyre. Senterungdommens landsmøte er det eneste organet som kan endre på organisasjonens lover, vedtektene. Om man skulle ønske å sende inn endringsforslag på vedtektene (vedtektsendringer), må disse være innsendt 7 uker før landsmøtet, og oppnå minst 2/3 flertall i møtet. Det er ikke mulig å fremme vedtektsendringer i møtet.

Mer informasjon om gjennomføring av landsmøte, og skikk og bruk i landsmøtesalen finner du i Landsmøteguiden på senterungdommen.no/organisasjonshandboka

Landsstyret

Landsstyret møtes ca. 5 ganger i året, og er det øverste organet mellom landsmøtene. I landsstyret sitter fylkeslederne og sentralstyret. Landsstyret behandler politiske og organisatoriske saker, godkjenning av regnskap osv. Det tas også mange overordnede og prinsipielle diskusjoner om veien videre for organisasjonen. Landsstyret kan fatte viktige vedtak mellom landsmøtene, og er generelt et rådgivende organ for sentralstyret og landsmøtet. Disse møtene er også viktige for informasjonsflyten i organisasjonen, samt kompetanseheving blant fylkeslederne.

Etiske retningslinjer

Senterungdommen er en organisasjon hvor alle skal føle seg trygge og velkommen. Vi er en organisasjon hvor tillit og takhøyde er viktige verdier. Det er av den grunn viktig at alle i organisasjonen gjør seg kjent med, og følger våre etiske retningslinjer.

Senterungdommen aksepterer ingen form for trakassering, diskriminering eller annen utilbørlig adferd overfor personer du forholder deg til. Det er nulltoleranse for adferd som oppleves seksualisert krenkende og som ikke respekterer en annens integritet fysisk, følelsesmessig eller mentalt.

Senterpartiets etiske retningslinjer finnes på senterungdommen.no/dokumenter

Varsling og oppfølging

Varsling er å gå videre med mistanke eller visshet om kritikkverdige forhold til noen som kan gjøre noe med det. For at alle skal føle seg trygge er det viktig at kritikkverdige forhold varsles så tidlig som mulig. Med kritikkverdige forhold menes brudd på Norges lover, brudd på Senterungdommens vedtekter eller brudd på Senterungdommens etiske retningslinjer.

For varslingssaker i Senterungdommen er det alltid Generalsekretær som skal varsles. Generalsekretær har taushetsplikt og håndterer saken i tråd med retningslinjene. Det vil si at hvem varsleren er, holdes fortrolig, med mindre varsler selv ønsker at dette skal gjøres kjent. Varsler skal ha tilbakemelding om at varsel er mottatt, og informasjon om den videre håndteringen så snart som mulig.



Foto: Senterungdommen
Genraldebatt landsmøtet 2021

KAPITTEL 5
MØTER



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Møter

Møter er en viktig del av det å være ungdomspolitiker. Under finner du god informasjon både for lokallag og fylkeslag. Det er også en egen bolk om gjennomføring av årsmøter.

Foto kapittel 5: Senterungdommen. Landsmøtet 2018.

Ulike typer møter

Møter kan gjennomføres på mange måter. Møteformen kan variere, ut ifra hva som er målet med møtet. Styrene i alle fylkes- og lokallagene bør gjennomføre jevnlige styremøter. Her følger de opp aktiviteten i laget, planlegger nye arrangementer og kommende medlemsmøter, diskutere politikk og vedta politikk.

Andre møter man kan arrangere er folkemøter, åpne møter med politiske innledninger og temamøter.

Forberedelser til møtet

Styremøter må planlegges i god tid. Det er lurt å sende ut saksliste og sakspapirer noen dager i forkant av møtet, slik at styremedlemmene får god nok tid på å forberede seg. Sakspapirene trenger ikke være særlig omfattende, men det er kan være lurt å ha en plan på hva man skal ta opp i møtet. Eventuelle saker kan også sendes ut sammen med ordinære sakspapir.

Maler for innkalling og saksliste finner du i vedleggene til denne boka.

Planlegging av møter:

- Hvilken dato? Sett av dato i god tid.
- Hvor skal vi holde møtet? Må vi booke lokale?
- Hva skal møtet handle om/hva skal vi gjøre?
- Skal vi ha noen eksterne innledere? Hvem?
- Hva må fikses i forkant av møtet, teknisk, mat, innkjøp etc.

Informasjon om møtet kan sendes ut på mange måter. Vi vil at lagene selv skal bestemme hvilket medium/informasjonskanal som passer dere best.

Når møtet nærmer seg kan det være greit å sende en liten påminnelse til de som skal delta på møtet. Det kan også være lurt å sjekke om alt er rigget klart for møte, slik at ingenting blir glemt.

Gjennomføring av møtet

- Det er lurt deltakere kommer litt i forkant av møtestart, slik at man kan starte møtet til oppsatt tid. Hold programmet så langt det går. Vi viser respekt for hverandres tid og forsøker å avslutte til oppsatt tid.

- Skriv referat fra møtene, der konklusjoner og vedtak kommer godt fram. Gjør tydelige vedtak, med konkrete oppgaver.
- Bli enige om hvordan saker skal følges opp, sett opp hvem som har ansvar for oppfølging og sett gjerne frister for når ting skal være gjennomført.
- Det sosiale er veldig viktig for oss i Senterungdommen. Sett derfor av tid til pauser der man får snakket sammen om stort og smått. Et godt råd er å skille mellom pausepraten og selve møtebehandlingen.
- Et siste tips er å sette av neste møtedato før man går hjem!

Tips til god møteledelse



Se vedtektene om lokallag §§ 6.2 og 6.3, fylkeslag §§ 8.4 og 8.5 og landsmøtet §§ 10 og 11

- Som møteleder er det viktig å finne balansen mellom å være møteleder og møtedeltager.
- På små møter som styremøter og interne arrangementer går det fint å ha begge rollene, mens på større møter som folkemøter og årsmøter må man være bevisst på sin rolle. Se mer om årsmøte under kapitlene om lokallag og fylkeslag.
- Oppsummere diskusjonen i møtet ofte, og fordele ansvar etter hvert.
- Vær ryddig. Det kan komme mange forskjellige forslag samtidig, skriv de ned og diskuter ett og ett forslag om gangen.
- Vise at man setter seg inn i og prøver å forstå andres synspunkt.
- Sørge for at alle forstår oppgaver som blir delegert. Ta gjerne en oppsummering av hvem som skal gjøre hva på slutten.

Alle deltakere i møtet har ansvar for å:

- Holde fokus på saklighet og fakta når uenighet oppstår. Det er helt greit å være uenig, men vær snille med hverandre og skill sak og person
- Vise nysgjerrighet og interesse for det som blir sagt.
- Stille relevante spørsmål.
- Aktivisere passive møtedeltagere ved å stille spørsmål.
- Bruke humor og sørge for god stemning i møtet.

Nærmere bestemmelser om årsmøter finner du i vedtektene våre.

Vedtektene finner du på våre nettsider:
senterungdommen.no/dokumenter

Årsmøter

Årsmøtet er årets mest formelle møte, og her er det viktig å ha orden i sysakene. Dette er viktig både når det kommer til forberedelser, gjennomføring og oppfølging i etterkant av møtet.. Under følger en kort sjekkliste med det som er viktig å huske på. Alle maler for de nevnte dokumentene finner du som vedlegg i filsamlingen på nettsiden.

- Innkallingen til årsmøtet skal sendes ut 14 dager i forkant av lokallagsårsmøter og 4 uker i forkant av fylkesårsmøter, og det er vanlig å sende denne ut på e-post. Husk også å sende innkallingen til fylkesstyret og lokallaget i SP (gjelder lokallagsårsmøter) og fylkeslaget i SP (gjelder fylkesårsmøter).
- Kombiner med noe sosialt eller politisk. Det er ikke ofte man samler så mange av medlemmene, så det er viktig at de som kommer føler de får noe hyggelig og/eller interessant ut av å komme.

Viktige dokumenter på årsmøtet

Årsmeldingen

Årsmeldingen er en kort oppsummering av hva laget har gjort det siste året, hvilke aktiviteter som er blitt arrangert, andre aktiviteter laget har deltatt på, spesielle saker som man har fått gjennomslag for, og hvem som har sittet i styret. Dette dokumentet viser for ettertiden hva arbeidsåret har inneholdt.

Regnskap

Regnskapet er selve oversikten over penger som lokallaget har fått og brukt det forrige året, mer om dette kan du lese om i kapittel 6: økonomi.

Arbeidsplan

Arbeidsplanen er en plan over hva laget skal arbeide med i det kommende året. Det er viktig at alle lokal-/fylkeslag har en slik plan. En arbeidsplan skal fortelle hvordan laget vil arbeide og hvilke aktiviteter de ønsker å gjennomføre. Arbeidsplanen skal også inneholde tidspunkter og frister for gjennomføringen av aktivitetene.

Budsjett

Budsjettet er en oversikt over både inntekter og kostnader laget forventer å ha det kommende året, mer om dette kan du lese om i kapittel 6: økonomi.

Protokoll

Protokollen er referatet fra årsmøtet, og føres av den som er valgt som referent i årsmøtet. Det er vanlig at to deltagere i møtet underskriver protokollen i ettertid for å sikre at det som står der er riktig. Årsmøteprotokollen er det dokumentet som gjør valget av styret gyldig, samt at det viser de andre vedtakene fra møtet, og er sammen med årsmeldingen og regnskapet historiske dokumenter.

Hvordan lage en arbeidsplan?

Det er tre viktige stikkord vi må ha klart for oss når en arbeidsplan skal utarbeides: hva, når, og hvem:

- Hva skal vi gjøre?
- Når skal vi gjøre det?
- Hvem skal være ansvarlig for at det blir gjort?

TIPS!
Det er viktig at dere før utarbeiding av neste års arbeidsplan tar en kritisk gjennomgang av siste arbeidsår:

- Hadde vi konkrete mål for arbeidsåret?
- Ble målene nådd?
- Hva gikk galt, og hvorfor?
- Hva gikk bra, og hvorfor?
- Hva kunne ha vært gjort bedre?



Foto: Senterungdommen
Landsmøtet 2021.

KAPITTEL 6
ØKONOMI



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Økonomistyring i lokal- og fylkeslag

Foto kapittel 6: Stockphoto.

Aktiviteten styrer økonomien, det er derfor viktig at føringer for arbeidsplan og tilhørende budsjett blir diskutert og vedtatt på årsmøtet. Videre må dere i denne forbindelse godkjenne regnskap fra tidligere arbeidsår. I dette kapittelet finner dere forklaringer på begrepene regnskap og budsjett, noe som er svært viktig for god økonomistyring av organisasjonen. Videre kommer en beskrivelse av hvordan vi samarbeider med Senterpartiet om økonomistyring både lokalt og regionalt. Avslutningsvis skisseres det, i korte trekk, hvordan vi finansierer aktiviteten i organisasjonen.

Hva er et budsjett?

Et budsjett er en oversikt over hvilke inntekter og kostnader lokallaget/fylkeslaget forventer å ha i løpet av kommende arbeidsår (regnskapsår).

Årsmøtet bør behandle budsjett for arbeidsåret. Budsjettet må utarbeides på bakgrunn av, og stå i stil til arbeidsplanen, slik at dere ser hvilke aktiviteter som vil koste penger. God økonomistyring er viktig for all virksomhet i organisasjonen. Det stilles vanligvis også krav om fremleggelse av budsjett i forbindelse med søknad om offentlig tilskudd. Ofte må også årsmelding og/eller arbeidsplan vedlegges.

Hva er et regnskap?



Eksempler på regnskap finner du på senterungdommen.no/handboka

Regnskapet er en oversikt over økonomien, og viser hva man har brukt penger på. Dette er et godt hjelpemiddel som brukes for å vurdere den økonomiske stillingen, både underveis i arbeidsåret og ved arbeidsårets slutt. Regnskapet viser hvilke inntekter og kostnader lokallaget/fylkeslaget har hatt i løpet av arbeidsåret. Oversikt over eiendeler og gjeld kommer også frem av regnskapet. Regnskapet er videre et godt verktøy til å vurdere hvordan man skal sette sammen neste års budsjett. Dette ved å se faktiske inntekter og kostnader, opp mot budsjettet man har hatt for samme år. For lokallagene er oppstilling av regnskap enkelt, og det er vanlig at lokallagene samarbeider med kassereren i Senterpartiets lokallag om å føre regnskapet.

De fleste av lokallagene har ikke mange inntekter i løpet av et år. Eksempler på inntekter som må vises i regnskapet er; frifondsmidler overført fra Senterungdommen sentralt og støtte fra lokallaget i Senterpartiet. Videre må også utgiftene synliggjøres, dere må med andre ord vise hva dere har brukt pengene på. Det kan være lurt å samle utgiftene i kategorier, eksempler på dette kan være; mat, aktivitet, reise, leie av møterom.

Fylkeslagene har ofte flere inntekter og utgifter. Det er derfor viktig at fylkeslagene jobber tett sammen med Senterpartiet for å få bistand til utformingen av dette. Det stilles strengere krav til både budsjettering og regnskap i fylkeslaget, det er derfor viktig at arbeidet på dette området

utføres av folk med riktig kompetanse.

Samarbeid med SP lokalt og i fylket når det kommer til økonomi

Ofte kan det være nyttig å ha et tett samarbeid med Senterpartiet lokalt eller i fylket. Fylkessekretær i Senterpartiet er som regel svært behjelpelig. Spesielt når det kommer til økonomiske spørsmål kan det være nyttig å innhente både kunnskap om hva som må gjøres, samt bistand til utforming av både budsjett og regnskap dersom dere har behov for det. For lokallagene, kan det være vel så nyttig å be kasserer (personen med ansvar for økonomi), eller noen andre i lokallagsstyret til Senterpartiet om hjelp til økonomiske spørsmål ved behov.

Hvordan finansierer vi aktiviteten vår?

Frifond

Senterungdommen er medlem av Landsrådet for barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), og med det har vi tilgang til en stor pott med penger fra staten. Denne ordningen kalles Frifond-ordningen. Store deler av denne potten blir fordelt ut til lokallaga, og skal brukes på lokal aktivitet (for eksempel, mat på møter, bowling, paintball, arrangering av foredrag og møter, osv). Ved overgangen til nytt arbeidsår skal det kort beskrives hva disse pengene er brukt på.



Søknadsskjema for frifondsmidler finner du på senterungdommen.no/dokumenter

LNU, Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner, er en paraplyorganisasjon for 97 barne- og ungdomsorganisasjoner. De forvalter støtteordningen Frifond på vegne av staten.

Eks: 2000 kroner til servering på møter og 1000 kr til bowling, om lokallaget har fått 3000 kroner.

Dette er gratis penger, og hvis lokallaget ikke bruker opp disse må de betales tilbake. Derfor: Arranger aktivitet sånn at dere får brukt opp pengene!

For å få tilgang til denne delen av frifondordningen, som kalles «Driftsmidler», må lokallaget registrere opplysninger om årsmøtet på senterungdommens nettside, og her gi samtykke om at man ønsker tildeling av midler. I tillegg må lokallaget ha egen bankkonto.

Bruker dere opp alle disse pengene og skal arrangere mer aktivitet? Da er det fortsatt penger igjen i potten sentralt som dere kan søke på. På senterungdommen.no finner du søknadsskjema hvor du enkelt fyller ut søknadssum, beskrivelse av aktiviteten og et enkelt budsjett/oversikt over hva pengene skal brukes på. Lokallag kan søke om opptil 20.000 kr pr aktivitet, og det er ingen begrensning på hvor mange søknader som kan sendes i løpet av et arbeidsår. Søknaden kan sendes både i god tid før et arrangement skal finne sted, men også etter at en aktivitet er gjennomført.

Andre finansieringsordninger

- Senterpartiets lokal- og fylkeslag kan være en god samarbeidspartner, og kan være behjelpelig med midler til aktivitet i regi av Senterungdommen.
- I mange kommuner og fylkeskommuner er det støtteordninger der det går an å søke støtte til arrangementer osv. Sjekk hva som gjelder i din kommune/region/fylke.
- Som nyvalgt styre i både lokallag og fylkeslag er det lurt med en gjennomgang med tidligere leder og/eller fylkessekretær for å få tips til hvordan økonomien er blitt ordnet, viktige frister, osv.
- Ved søknad om støtte er det viktig å passe på søknadsfrister, retningslinjer, og hva som kreves av skjemaer og vedlegg.
- Studiering kan være en ekstra inntektskilde for lokallaget. Les mer om studiering i kapittel 7.

Egen bankkonto

Lokallagene må ha egen bankkonto for å motta frifondmidler. Dette er i henhold til støtteordningens regler og gjelder for alle lokallag. Det er ikke tillatt å bruke fylkeslagets eller Senterpartiets bankkontoer for å motta frifondsmidler. Både leder og kasserer skal ha tilgang til lagets bankkonto.



Husk å endre disponent på kontoen når laget får ny kasserer eller leder.

Hvordan opprette en bankkonto?

Ta kontakt med en bank for å høre hva de trenger av informasjon for å opprette konto til laget. Lokallaget må registrere seg som egen organisasjon i Brønnøysundregisteret. Senterungdommens ansatte og fylkessekretærene kan være behjelpelig når man skal opprette bankkonto og registrere seg i Brønnøysundregisteret.

Rapportering av frifondsmidler

Rapportering av bruken av frifondsmidler er forenklet i ordningen med driftsstøtte sammenlignet med den tidligere ordninger med prosjektsøknader. De fleste lokallag vil motta driftsstøtte. Etter at frifondmidlene er oppbrukt skal bruken rapporteres inn til Senterungdommen sentralt ved å fylle ut skjemaet «Frifond rapportering» på Senterungdommens nettside. Det skal kort redegjøres for bruken av midlene. Midlene skal være brukt og rapportert om innen utgangen av mai året etter man mottar midlene. Laget er selv ansvarlig for å ta vare på bilag (kvitteringer) som viser hva pengene er brukt til. Dette bør man uansett gjøre til regnskapet.

Senterungdommen sentralt, eller LNU som forvalter ordningen, kan be om kontroll av hva pengene er brukt til. Kvitteringer skal ikke sendes inn til Senterungdommen sentralt, med mindre man blir spesifikt spurt om dette. Laget bør lagre kvitteringer og bilag i 2 år, for å være sikre på å ha relevant informasjon dersom det blir kontroll. I praksis innebærer dette at kasserer eller leder må ta bilde av eller scanne alle kvitteringer på kjøp gjort med frifondmidler og lagre disse i en mappe på pcen i 2 år. Disse skal uansett være en del av lokallagets regnskap.

KAPITTEL 7
SKOLERING



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Skolering

Foto kapittel 7: Senterungdommen. Vårslepp 2022.

Skolering handler om å tilegne seg kunnskap og ferdigheter. Skoleringene skal gi økt innsikt i politiske emner og organisatorisk arbeid, og de skal forberede medlemmene til å kunne gå debatter, stå på stand og møte politiske motstandere. Skolering er et at de viktigste tilbudene våre medlemmer får, både politisk og organisatorisk.

Senterungdommen har et variert kurstilbud. De faste kursene kan du også se i forslaget til årshjul i kapittel 2. Det arrangeres forskjellige typer kurs sentralt. Videre tilbyr organisasjonen både kursmateriell og ulike studieringer. Disse kan både fylkeslag og lokallag bruke for å holde egne kurs. Kursene våre legges opp til å være lærerike samtidig som vi skal ha det sosialt og moro.

Skoleringsprogram

Senterungdommens skoleringsprogram ligger til grunn for skoleringen i organisasjonen. Det skal tilbys en form for debattskolering på regionale samlinger og sentrale arrangementer. Sentrale kurs er for Senterungdommer fra hele landet. Hvilke tema og hvilke kursdeler som holdes varierer. På alle sentrale arrangement skal man være innom både organisatoriske og politiske tema.

Lokal- og fylkeskurs

Det er mange fylkes- og lokallag som arrangerer kurs. Det er viktig for Senterungdommen med gode kurs lokalt. Her kan medlemmer få mer kunnskap, og ikke minst ha det trivelig sammen. Fylkene bør arrangere skolering minst en gang i året, gjerne over en helg. Husk – det å arrangere kurs er ikke vanskelig!

Grønnskolering: Fylkes- eller regionsvise kurs

Grønnskolering finner du i årshjulet på senvinteren/våren, og er et kurs åpent for alle medlemmer i fylket. Her er det fylkeslaget som står som arrangør. Målet med denne skoleringen er å samle flest mulig medlemmer til skolering, både om politiske tema, men også for å bygge laget sosialt. I områder der et fylke ikke har ressurser til å arrangere dette alene, kan man selvfølgelig samarbeide.



senterungdommen.no/organisasjonshandboka for tips til hvordan arrangere grønnskolering.

Vårslepp

Her inviteres alle medlemmer til å være med på kurs. På disse kursene er det et variert program. Det skal være kursdeler tilpasset både den nyinnmeldte og de som har lang erfaring. Det vektlegges at alle skal føle seg hjemme, og at man har gode sosiale opplegg.

Sommerleir
Det kan arrangeres aktivitetskurs, politiske seminar, organisasjonskurs eller liknende på sommerleir. Her vektlegges det også å nyte den herlige sommeren sammen med andre ungdommer, og det er større grad av fritid og mulighet for aktivitet enn på Vårslepp.

Toppskolering
Toppskoleringen er øverste skoleringsnivå i Senterungdommen. Kurset er søknadsbasert og har få plasser. Det forventes at deltakerne er svært motivert og klar for en skikkelig utfordring! Kommer du ikke med første gang du søker, er det mulig å søke igjen neste år.

Debattantskolering
I valgår arrangeres det en samling for de som skal gå skoledebatter i sine fylker. Her er det et begrenset antall plasser per fylke. Målet er å bli klar til skolevalgkamp. Les mer i kapittelet om valgkamp.

Studiering

Studiearbeid er et godt tilbud for lokal- og fylkeslag som ønsker å øke kompetansen i laget. Studiearbeidet i Senterungdommen organiseres gjennom Senterpartiets Studieforbund (SpS). De tilbyr forskjellig kursmateriell til bruk lokalt.

Gjennom studieforbundet kan man søke om støtte til å arrangere studiering. Dette kan være en fin ekstrainntekt for lokal- og fylkeslag. En godkjent studiering består av minst fire deltakere, og varer i minst fire timer. Studieringen må være åpen for alle medlemmer tilknyttet lokal- eller fylkeslaget.



Alt du trenger å vite om hvordan du planlegger og gjennomfører en studiering finner du på senterpartiskolen.no/kurs

Planlegging av kurs

Før man begynner planleggingen av kurs, bør man tenke gjennom målgruppen for kurset og hva disse trenger skolering i. Kanskje kan man samarbeide med andre fylkes- eller lokallag.

Mål
Sett dere et klart mål for hva dere ønsker med kurset. Dette målet bør man bruke til å styre planleggingen.

Innhold
Det er ofte klokt at man velger noen få konkrete temaer, heller enn vide og omfattende temaer. Ønsker man mange ulike tema, bør man heller arrangere flere kurs. Husk alltid på hvilken målgruppe kurset retter seg mot. Det å variere mellom ulike arbeidsformer på kurset er klokt. Foredrag mange timer i strekk blir ofte tungt.

Forslag til innledere finnes på senterungdommen.no/organisasjonshandboka

Innledere

Det er viktig at man gjør klare avtaler med dem som skal innlede, både når det gjelder tidsbruk og innhold. Det er mange både i Senterpartiet og Senterungdommen som kan holde innledninger på kurs. Senterungdommen sentralt kommer gjerne på besøk eller bidrar i planleggingen. Ikke nøl med å ta kontakt med noen i sentralstyret eller på kontoret.

Sosial aktivitet

Det er alltid fint å ha en sosial aktivitet sammen med skoleringen for at deltagerne skal bli bedre kjent og ha det hyggelig, samtidig som man lærer noe nytt. Forbered dere og deleger ansvaret for en eller to slike aktiviteter.

Lokaler

Det er mulig å få lånt mange lokaler. Skoler, samfunnshus, kommunehus og mange andre bygg er mulig å få lånt gratis eller svært rimelig. Det er klokt å planlegge dette i god tid. Skal man ha overnatting er det svært ofte mulig å forhandle om pris.

Økonomi

Det er viktig at man har kontroll på dette. Det å sette opp et enkelt budsjett kan være til god hjelp. Det er mulig å få støtte til kurs gjennom forskjellige organisasjoner, i tillegg til å bruke frifondmidler. Se mer i kapittelet om økonomi.

TIPS!

- Kontakt kursstedet tidligst mulig. Kanskje kan dere få billigere eller bedre lokaler ved å undersøke flere alternativer? Dersom ingen er kjent på stedet bør noen dra og se på det. Sørg for å få skriftlige bekreftelser når dere inngår avtaler.
- Kontakt innledere tidlig. Disse må få en tydelig beskjed om hva som ventes av dem (se også kapitlet om arrangering av møter).
- Planlegg sosiale aktiviteter godt, slik at de blir vellykket. Husk at kurset skal avvikles slik at folk får lyst til å komme igjen.
- Send ut invitasjon med program, praktiske opplysninger og påmeldingsfrist i god tid før kurset.

Foto: Senterungdommen. T-skjorteverksted Vårslepp 2022.



KAPITTEL 8
VERVING



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Verving

Grafikk kapittel 8: Kim Klausen.

Hvert år prøver vi å bli så mange medlemmer som mulig, og hvert år er det en kamp om å bli størst blant ungdomspartiene. De siste årene har vi kjempet mot FpU om å bli Norges tredje største ungdomsparti. Som ungdomsparti har vi som et ansvar å engasjere ungdommer, utarbeide ny politikk og være en rekruteringsarena for Senterpartiet. For å kunne holde et stabilt medlemstall må vi ta vare på medlemmer vi har samtidig som vi verver nye.

Hvorfor har vi medlemmer og hvorfor skal vi bli flere medlemmer? Senterungdommen drives av og for ungdommer, derav også medlemmer. Gjennom at vi har et høyt medlemstall vil vår stemme være tydeligere. Medlemmer er viktig på så mange måter, for å drive organisasjonen rent praktisk, økonomisk, øke påvirkningskraften og rekruttering til moderpartiet.

På starten av året er det viktig å fokusere på å få de medlemmene som ligger inne i systemet til å betale kontingenten sin. Et halvt år etter at kontingenten blir sendt ut, slettes fjorårets medlemmer som ikke har betalt. Det betyr at vi må være tidlig ute med å få fjorårets medlemmer til å betale kontingenten sin. Det er mye enklere å vite hvem man skal kontakte for å betale kontingent, enn det er å verve helt nye medlemmer som ikke er medlem fra i fjor! Utover i året flytter vi fokus fra reverving (få folk til å betale kontingenten) til å verve helt nye medlemmer. Det som det er lurt å tenke er at man bør bruke alle arenaer man er på til å finne nye ungdommer på laget vårt.

5 gode grunner til å melde seg inn i Senterungdommen:

1. Bli hørt!
Den som har skoen på vet best hvor skoen trykker. Derfor er vi opptatt av din mening om hvordan ditt lokalsamfunn er og bør være og her er det du som er eksperten. Samtidig som det er vi unge som vet best hvordan unge bør ha det. Vi hører på deg!

2. Lær mye
Det arrangeres kurs og møter både lokalt, i fylke og sentralt. Med å bli senterungdom kan du lære mye om hvordan politikk blir formet, du kan lære om møtegjennomføring og hvordan du blir bedre til å diskutere og debattere.

3. Bli med å forme en bedre verden
Som medlem får du være med å bestemme politikken vår. Senterungdommen har en sterk stemme og bidrar til å forme politikken i Norge. Vi har som grunnholdning at Norge skal være et godt land å bo i, uansett hvor du bor. Vi jobber for en bedre verden hver eneste dag.

4. Få venner for livet
Bli venn med senterungdommer fra hele Norge. Her får man venner for livet, som alle jobber sammen for at Norge skal bli et bedre land å bo i.

5. Dra på sommerleir
Senterungdommens årlige sommerleir er et av de største arrangementene vi har i løpet av ett år. Her er det interessante faglige påfyll, det er fotballspilling, bading og andre sosiale aktiviteter. Du vil bli kjent med ungdommer fra hele landet.

Tips til verving:

Tør å spørre:
Venner, familie og bekjente. Svært få synes det er negativt å få spørsmål om å være med på et godt lag. Et godt tips kan være å vise bilder fra ting du har vært med på. Bruk «5 gode grunner listen». Fordelen med å spørre folk du kjenner er at du vet litt om dem fra før; er de sosiale? Hva studerer de? Jobber med? Hva er deres interesseområde i politikken? Bruk det du vet om dem til å argumentere for hvorfor vi vil ha med akkurat deg på laget. Tør gjerne å utfordre deg selv litt: Kanskje spørre sidemannen på bussen, toget, flyet.

Lokallag og fylkeslag som «Verveteam»:
Som et lag kan dere få til mye bra verving. Tips er å legge ut på lagets sosiale medier en god blanding av politikk og sosiale happeninger. Det å ha ulike møter og arrangement som er åpen for interesserte er veldig lurt. Plutselig kommer noen som kjenner noen, eller noen som er interessert i å vite mer. En god ide er å ha en blanding av politikk og sosialt på aktiviteten, for å lokke nye medlemmer. Tips til arrangementer: Bowling, Pizza&Politikk, LazerX, Quiz, Volleyball, temamøte. Tips til politisk aktivitet: Skriv ned din hjertesak, så tar vi med oss den for å lage noe på SOME. Viktig å bestille materiell i god tid.

Oppstart av nytt lokallag
Dette er en av de mest effektive måtene å verve nye medlemmer. Start opp lokallag! Er er det mer info under kapittelet om lokallag. Det som er lurt er å starte med stand på skolen og ha oppstartsmøte på kvelden samme dag.

Media og sosiale medier
Tør å si det ut i media: «Vi vil bli flere senterungdommer». Gjerne i tilknytning til en politisk sak eller et arrangement som skal skje. Men det er ingenting i veien med å si, at vi vil bli flere medlemmer hvorfor vi vil bli det og hva medlemmer får gjennom å bli med oss. Ikke glem å tydeliggjør at de som er interessert må ta kontakt med dere.

Som privatperson kan du dele interessante saker fra Senterungdommen på sosiale medier. Dette lokker nysgjerrigheten til dine venner på sosiale medier. Sosiale medier er det viktig at vi som privatpersoner også bruker, da når vi ut til mange flere.

Stand

En stand kan være en fin måte å presentere Senterungdommen på og gir god mulighet for verving. En stand kan man arrangere nesten hvor som helst, på skolen, på torvet, ved butikken, på bussholdeplassen eller lignende. Vi er tradisjonelt sett flinkest til å arrangere stands i forbindelse med valgkampen. Vi bør likevel bli flinkere til å bruke stand mer aktivt for å nå ut til folk, markere enkeltsaker, verving og skape oppmerksomhet rundt Senterungdommens arbeid.

Materiell og effekter



Senterpartiets grafiske profil finnes på profil.senterpartiet.no

Dette er basisen for standen. Materiell kan bestilles i nettbutikken, husk å bestille i god tid. Dere kan også lage materiell selv. (Husk bare at det er retningslinjer og regler knyttet til logobruk!) Kontoret kan bistå ved hjelp til design og eventuelt kontakt med trykkeri.

Tips til stand:

- Kontakt en skole og spør om fylkeslaget kan komme på besøk.
- Sørg for at dere er nok Senterungdommer som har mulighet til å reise sammen, da blir det mye hyggeligere. Får dere samlet sammen 3 senterungdommer blir dere en god standgjeng!
- Gjerne ha med noe å gi ut; brosjyrer, penner, egne reklameeffekter, ballonger, klistremerker, kaffe, kaker, brus, osv. Grønn konditorfarge er effektivt i sitronbrus, i kaker eller vaffelhjerter. Basisen for stand er godt med materiell.
- Forsøk å finn ut hva ungdommen interesserer seg for, og snakk om det de vil snakke om.
- Et godt råd er å lokke ungdommer til seg med en aktivitet som f.eks. en quiz eller tippekonkurranse med tilhørende premiering. Denne kan gjøres svært enkel, men målet er å komme i prat med ungdom .
- Gjerne benytt musikk, appeller over høyttaler, o.l. Sørg for høyttaleranlegg hvis dette er nødvendig. Det er ikke sikkert at en skole vil tillate for mye støy rundt standen, så spør om lov først.
- Hvis dialogen er bra, spør om de vil bli medlem.

En stand skal:

- Kunne tilby et miljø.
- Skape nysgjerrighet.
- Søke kontakt med forbipasserende.
- Være originalt utformet.

Å stå på stand

Når du står på stand representerer du Senterungdommen. Det er viktig at man viser engasjement og nysgjerrighet for det ungdom er opptatt av. Du trenger ikke kunne alt for å stå på stand, men før samtaler naturlig og oppsøk informasjon om du blir usikker i en sak.

Standsarbeidere: Sørg for bemanning av standen. Lag gjerne vaktliste. Minst to-tre personer bør være tilstede hele tida. Ikke stå og prat med hverandre, ta initiativ til å prate med de som går forbi eller stikker innom standen. Bruk smilet, vær offensiv!

Har dere telt på standen? Stå minst mulig inne i teltet, mest mulig ute og kom de forbipasserende i møte. Det samme gjelder med disk, stå mest mulig foran disken, da er det lettere å få kontakt med de som går forbi. Husk at standen ikke bare skal informere om laget, men vi er også interessert i å ta med å ta inn innspill fra ungdom. LYTT! En populær aktivitet å ha på stand er en tavle eller en krukke der forbipasserende kan skrive ned saker de er opptatt av.

Tillatelse

Vær tidlig ute med å skaffe tillatelse til å holde stand der dere har planlagt. Kontakt butikkeier/grunneier, skoler og politi, helst skriftlig og etterpå følge opp pr. telefon.

Nye medlemmer, nye muligheter

Husk ta med deg informasjon om hvordan man melder seg inn i senterungdommen! Du som medlem kan hjelpe andre å melde seg inn ved å gå på nettsiden senterungdommen.no/bli-med



Foto: Senterungdommen
Stand valgkamp 2019.

KAPITTEL 9
KOMMUNIKASJON



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Kommunikasjon

Foto kapittel 9: Stockphoto.

Som politisk ungdomsparti er kommunikasjonen vår vårt aller viktigeste verktøy. Vi har som mål å engasjere medlemmer, få oppmerksomhet i media og nå igjennom med våre politiske saker. Det hjelper lite at vi er partiet med den beste politikken om ingen vet om det!

For å lykkes med dette er det viktig å være tydelig. Det er viktig at du tenker over hva du har lyst til å formidle før du formidler det. Da er det større sannsynlighet for at du klarer å formidle det du hadde sett for deg.

Internkommunikasjon

I fylkes- og lokallag er det greit å ha hyppigere kontakt enn kun på møter og arrangementer. Ofte trengs det avklaringer underveis, og ikke minst er det fint å oppdatere hverandre om pågående arbeid mellom møtene. Det finnes flere måter å holde kontakten på, men de mest brukte er gruppechatter på forskjellige sosiale medier og digitale verktøy som f.eks. Teams. Slik er det lettere å spørre hverandre om hjelp, sende ut beskjeder eller ta små diskusjoner om noe skulle oppstå. Selv om kommunikasjonen er hyppig digitalt, er det likevel viktig å bevare de fysiske møtepunktene. Henvendelser til kontorets ansatte skal gå via e-post eller telefon. Disse vil bli besvart i arbeidstiden deres.

Senterungdommen på sosiale medier:

Det er viktig at vi har et enkelt og tydelig budskap når man skal begi seg ut på sosiale medier. Det er lurt å bruke så lite tekst som mulig, og bruke et tydelig bilde med store og enkle følelser. Etter beste evne prøver Senterungdommen å legge ut bilder og videoer som enkelt kan assosieres med oss. Vi ønsker å legge vekt på mye av det samme budskapet i alle innlegg for at vi skal kunne nå ut til så mange som mulig gjennom forskjellige kanaler.

Hyppig og jevnlig publisering av innlegg er viktig for å klare å holde følgere oppdaterte. Dette er også en måte å unngå å miste følgere, for det ønsker vi ikke.

Facebook

De fleste organisasjoner/lag har i dag sin egen side på Facebook. Dersom laget ønsker en slik side, er det viktig at dere oppdaterer siden jevnlig, og med oppdatert kontaktinformasjon. En facebookside kan brukes til så mangt, og noen eksempler er å dele bilder og videoer, dele oppslag/leserinnlegg, eller skrive egne budskap direkte inn på siden sin. Husk at en facebookside vil være lagets ansikt utad, og det er viktig å fremstå som profesjonelle og seriøse.



- Husk nettvett.
- Sjekk at det er i orden at bilder av andre blir lagt ut på sosiale meider.



I følge Bufidr så har 9 av 10 sosiale medier i aldersgruppen 9-18 år, og 76% av disse bruker i gjennomsnitt mellom 4-6 timer daglig på sosiale medier.

Instagram
Instagram er en sosial medie som virkelig har vokst de siste årene. Senterungdommen har en egen instagramkonto, men det kan være nyttig for lokallag å lage en egen lokal instagramkonto som kun tilhører seg.

Bilder med budskap
På Instagram er det bilder som gjelder primært. Vi har bygget opp instagramkontoen til Senterungdommen med et gjenkjennbart uttrykk hvor våre grønne fargetoner går igjen. På Instagram ønsker vi at bildene som legges ut skal representere de aller viktigste budskapene våre tydelig. Her er det nyttig med kort og konsis tekst.

Bilder fra arrangementer
Det som også fungerer bra på Instagram er å spille på positive følelser. Derfor kan det være fint å dele bilder fra arrangementer eller andre møtepunkter hvor Senterungdommer møtes, for å vise litt mer av hva vi gjør i organisasjonen.

Instagramstory
En nyttig funksjon på Instagram er Instastory. Ved å benytte seg av Instastory får vi vist litt mer av hva vi gjør i selve handlingsøyeblikket, og følgerne vil da komme nærmere inn på vår hverdagslige aktivitet. På Instastory er det også mulig å dele andre sine innlegg, noe som vil være med å spre Senterungdommens budskap enda mer.

Press kreativiteten til det ytterste og vis frem at Senterungdommen er en fantastisk organisasjon på nye og artige måter.

Tips for å lykkes på Instagram:
1. Tenk på at bildet burde formidle en følelse.
2. Vær kreativ, tenk utenfor boksen når du tar bildet.
3. Et bilde med sterke farger kan lettere bli lagt merke til, men ikke overdriv.
4. Emneknagg/hashtag (#) bør brukes, men ikke mer enn maks ti. Velg de som har mellom 70 000 – 500 000 innlegg, men husk alltid: #SUL #Senterungdommen #Senterpartiet.
5. Tag kontoene til Senterungdommen og Senterpartiet i de i fleste innlegg.
6. Benytt stories på møter dersom dere har muligheten til det, dette gjør at mange kan se hvor gøy det er på arrangementer.

Snapchat
Snapchat er et medium der bilder og filmer deles i sanntid, det betyr at det mottakeren ser er det som deles nå. Det kan derfor være lett å tenke på Snapchat som øynene til din beste venn som ikke er sammen med deg. Prøv også å formidle ting som skjer som du synes er morsomt. Et tips kan være å bruke utklipp av politikere og andre kjente personer for å krydre bildene du deler. Husk også å bruke filtrene som Senterungdommen lager

til nasjonale arrangementer. Dersom du har lyst på et slik filter selv til et arrangement, ta kontakt med sentralstyret så hjelper vi deg.
Et annet godt tips er å opprette gruppechat på Snapchat innad i fylkes- og/eller lokallagene, dette gjør det lettere å dele ideer og hverdagslige hendelser. KJEMPEGØY!

TikTok

TikTok er en plattform som er i vekst, i dag har nesten 1 200 000 (28%) av befolkningen TikTok. 52% av disse er mellom 18-29 år, så det er en perfekt plattform for å rekke ut til en yngre målgrupper (tall hentet fra Ipsos SoMe tracker Q2).

2021 hadde 65% av de under 18 år TikTok. Det kan være lurt av lokallaget eller fylkeslaget å vurdere en bruker på TikTok



Senterpartiets grafiske profil finnes på profil.senterpartiet.no.

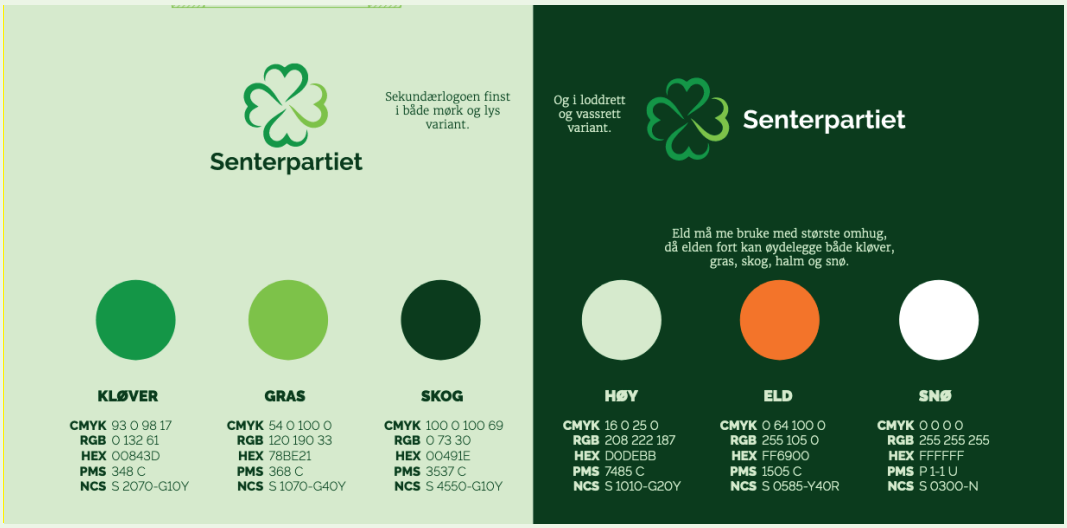
Noen tips til TikTok:

- Bruk populærere sanger som ligger på TiktTk som bakgrunnsmusikk (man kan justere volumet).
- Bruk gjerne Emneknagger (#), her kan man bruke mange av de samme som på Instagram.
- Man kan både bruke videoer og still bilder.
- Vær kreativ.

Profilering

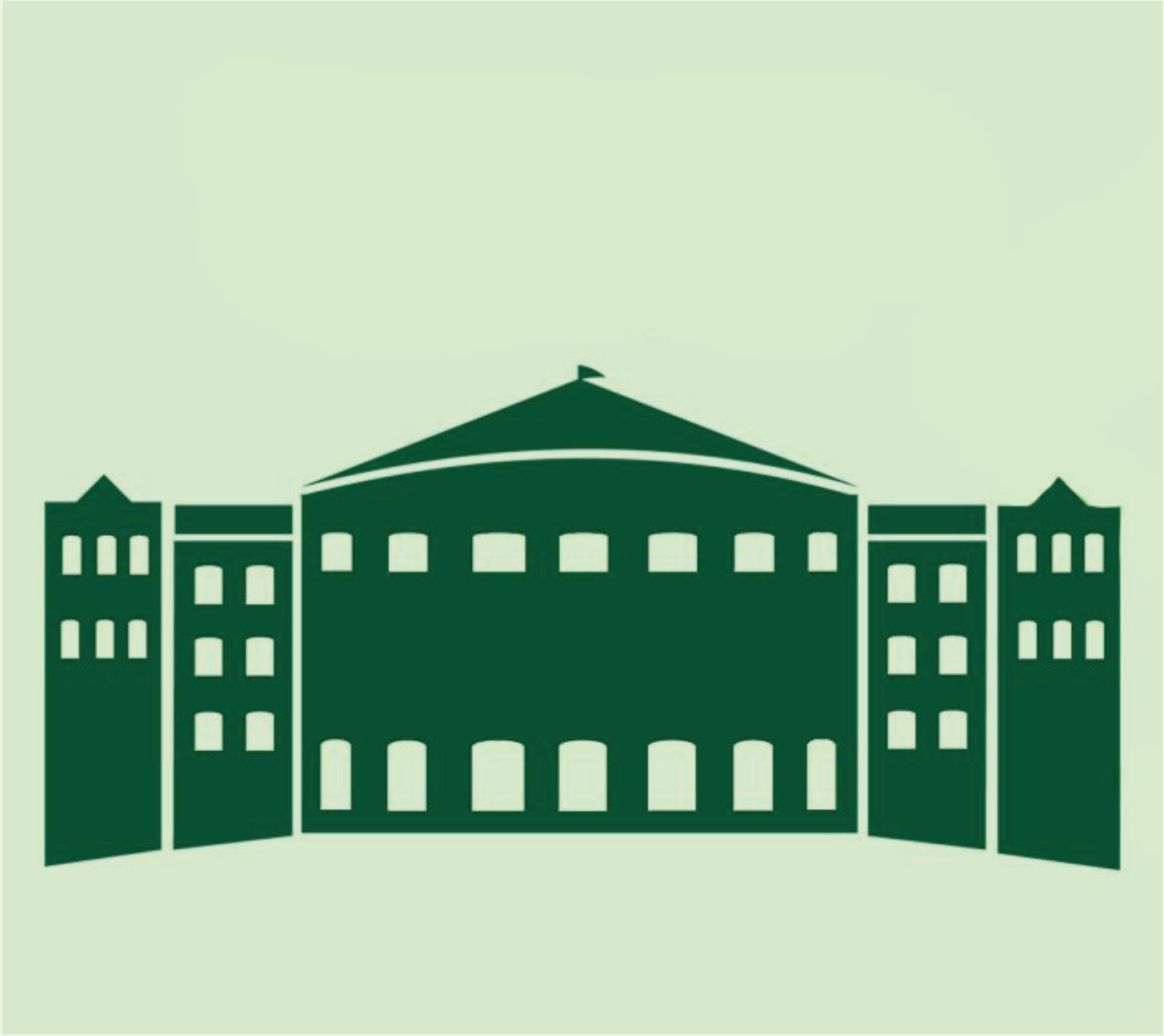
Når vi produserer ting er det viktig at vi bruker de skrifttypene og fargene som kjennes igjen som våre. Du har sikkert opplevd at du kan se på fargen på en genser om den tilhører Senterungdommen eller f.eks. MDG, dette er viktig også i sosiale medier.

Derfor burde du se raskt igjennom Senterpartiet sin profileringshåndbok, den finner du på våre nettsider sammen med logoer.



Grafikk. Senterpartiet
Utdrag fra Sentpatiets grafiske profil

KAPITTEL 10
VALGKAMP



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Valgkamp

Grafikk. kapittel 10: Kim Klausen.

Målet med valgkamp er å oppnå størst mulig oppslutning ved valget. Annet hvert år er valgår, med to års mellomrom mellom kommune- og fylkestingsvalg og Stortingsvalg.

Senterungdommens mål er å være godt representert på alle valglister. Vi ønsker oss ungdom i posisjoner både lokalt, regionalt og nasjonalt. Det er viktig at ungdommens stemme blir lyttet til, og nettopp derfor jobber vi for å få ungdom på valglistene ved alle valg.

Sett ned valgkamputvalg både i fylket, og gjerne også på lokalplan i samarbeid med Senterpartiet. Fylkeslaget bør arrangere interne kurs for skolering av kandidatene og debattantene politisk og i media.

Skolevalgkamp

Vi må sørge for at velgerne forstår budskapet vårt. Valgkamp er noe hele Senterpartiet driver med, men spesifikt skolevalgkamp er Senterungdommens ansvar. Skolevalgkamp kan defineres som et ungdomsvalg blant skoleelever, der man ofte har debatter på skoler i sitt fylke, etterfulgt av stand. I etterkant av skolevalgkampen skjer det et skolevalg, hvor ungdomsparti kjemper om størst mulig oppslutning. Skolevalget skjer ofte tett opp til hovedvalget.



Skolebesøk med stand er en viktig del av valgkampen. Se kapittel 8 om verving for tips til hvordan dette kan gjennomføres.

Hvert valgår produserer politisk utvalg i Senterungdommen en debattperm med talepunkter, fakta og tips du kan bruke i debatter i valgkampen og i debatter ellers. Denne anbefaler vi å benytte seg av!

I valgår arrangerer sentralleddet debattantskolering for de som skal gå flest skoledebatter i fylkene i valgkampen.

Tips til valgkamp:

- Kreativitet har ingen grenser i valgkamp. Morsomme påfunn og kampanjer vil hjelpe dere å få mediedekning.
- Man må sørge for å ha oversikt over hvilke debatter som kommer, hvem som kan gå disse, og starte planlegging tidlig.
- Valgkampen må starte så tidlig som mulig, helst allerede året før valget.
- Vær tidlig ute med å velge hvilke politiske saker dere skal prioritere og planlegge hvordan dere skal klare å sette sakene på dagsorden og komme i media.
- Utviklingen av politikk skjer som regel i mellomvalgsår.
- I valgåret burde fokus være å få ut sakene på en forståelig måte som treffer målgruppen.
- Et godt tips er å følge med på hva som skjer i media i løpet av hele valgåret. Om det er en sak som er på dagsorden burde vi alltid strebe etter å utnytte dette ved å få vår politikk på dagsorden.

- Dagsorden i media + eierskap (at vi får frem vår politikk) = saksgevinst. Det vil si at vi preger valgkampen, og vinner velgere.
- I valgkamp hender det ofte at de siste månedene før valget består av mer spill om posisjoner enn selve politikken. Dette er det viktig å være bevist på.

Programprosess

Før kommune- og fylkestingsvalg lager fylkes- og lokallagene i Senterpartiet egne programmer. Her er det viktig at Senterungdommen er på ballen og får inn gode punkter for vår målgruppe i programmet. Dette arbeidet starter tidlig, og her er det viktig å være med fra start. Her kan dere bruke Senterungdommens sentrale program som inspirasjon, i tillegg til lokale saker dere synes er viktige.

Nominasjonsprosessen



Lokallagene og fylkeslagene må sørge for at det blir valgt representanter i nominasjonskomiteen som ivaretar Senterungdommens interesser. Som nevnt innledningsvis er det viktig at Senterungdommer blir representert på listene. Man må derfor ha klart for seg hvilke listeplasseringer man ønsker seg. Dialog med senterungdomsrepresentanten i nominasjonskomiteen er viktig.

Senterungdommen har en egen «Ung Folkevalgt»-strategi som du kan lese på www.senterungdommen.no/handboka

Senterungdommen skal ha en plass både i nominasjonskomiteer og programkomite. Vær bevist på dette og sørg for at vi blir representert.

Evaluering

Etter valget bør man evaluere valgkampen slik at erfaringene blir tatt med videre i neste valgkamp. Dette gjøres ofte av fylkeskontoret, men det er viktig at Senterungdommen også ser på sin egen innsats for seg. Ved å evaluere kan man ta med seg som fungere bra og mindre bra til neste runde.

Debatter

Å gå i debatt er noe de fleste aktive senterungdommer på ett eller annet tidspunkt kommer til å gjøre. Det å gå debatt betyr å sitte i et panel blant ungdomspolitikere fra de andre ungdomspartiene, hvor det debatteres om aktuelle saker på enten lokalt, regionalt eller nasjonalt nivå foran et publikum. Her får du noen tips til å best forberede deg.

Å holde innledning

Målgruppen er det viktigste du må tenke over før en debatt. Du skal ikke kun snakke med de andre politikerne, men også til ungdommen som sitter i salen og lytter. Derfor må du tilpasse hva du sier til de du skal nå ut til. Prøv å hold deg saklig, og prøv å ikke ta deg nært av useriøse utsagn om Senterungdommen eller Senterpartiet. Det vil være lønnsomt å tilpasse vinkling av en sak ut i fra hva publikum er interessert i. Er du f.eks. på en yrkesfagskole kan det være lurt å snakke om det som engasjerer

yrkesfagelever.

I en debatt går man ofte i fellen å snakke for avansert. Kall en spade for en spade, og bruk et forståelig språk. Det kan være lurt å forberede seg ved å se på tidligere ungdomspartilederdebatter du lettest finner på Youtube. Legg ekstra merke til hvordan Senterungdommen ordlegger seg i disse debattene.

Sørg for å ha bakgrunnskunnskap, og bruk tid på å gjøre temaet til ditt eget. Du skal legge frem vår partipolitikk og med personlighet vinner man lettere frem i debatt. Dersom tilhørerne er negativt innstilt er det viktig at du viser at du forstår flere sider ved saken du presenterer. Er tilhørerne positivt innstilt kan du bruke tiden til å styrke holdninger og skape begeistring.

Skal du ha innledning, bør du gå gjennom følgende spørsmål:

- Hva skal jeg ha fram (budskap)?
- Hvorfor skal jeg få dette fram (argumenter)?
- Hvordan presentere argumentene?
- Hvem skal jeg snakke til (målgruppe)?

Retorikk

I et innlegg burde du spille på følelser, logikk og styrke din troverdighet. Det kan være fint å ha kunnskap om etos, patos og logos med seg. Når det gjelder logikk må du vise at du behersker det du snakker om, og kan saken uten å gjøre det for avansert. Forenkling av tall kan være et godt grep for å vise at du kan en sak, samtidig som du gjør det forståelig. Om noe koster 80 millioner så kan du si dette, men bryte det ned til at det koster hver nordmann 15 kroner, eller en pakke pastiller. Logikk er faktaene du bruker i argumentasjonen. Husk å alltid begrunne planlagte innlegg med fakta.

Følelser er det man vinner mest på i debatt. Bruk retorikken og gjør saker om til en historie. Fortell om Torleik som ikke får bo på sykehjemmet på hjemplassen, siden et annet parti har vedtatt politikk som påvirker dette. Pass på at historien er bygget på sannhet slik at ingen kan ta deg på det i ettertid. Det er som regel de gode historiene folk husker etter en debatt. Snakk gjerne om problemene, og ikke løsningene – dette vil ofte engasjere!

Husk å være blid og ha gode holdninger gjennom debatten. Man skal opptre høflig og saklig, som Senterungdommen alltid gjør ;-)

KAPITTEL 11
DE LANGE LINJENE



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Historikk og ideologi

Foto: Arne Limkjær
Senterungdomens landsmøte 1976.

Senterungdommens historie begynte da Bondepartiets ungdomsgruppe dannet Bygdefolkets Ungdomsfylking (BUF) den 14.mars 1949. BUF var en landsomfattende ungdomsorganisasjon for Bondepartiet, og arbeidet i hovedsak med jordbruk og distriksspørsmål. BUFs første leder var Sverre Vaule.

I 1962 vedtok Landsmøtet å endre navn til Senterungdommens Landsforbund, som følge av at moderpartiet i 1959 skiftet navn til Senterpartiet. I denne perioden var det stor utvikling på politikk som i større grad skulle se samfunnet som en helhet. Den ideologiske grunntanken har vært og er desentralisering av makt, bosetting og kapital.

Ideologien ligger som et grunnlag for politikken, og sier noe om hvilke grunntanker som er viktig for partiet. Når det kommer en ny sak man ikke har tatt stilling til før eller ikke vet hva Senterungdommen egentlig mener om saken, kan ideologien være til hjelp. Vi sier gjerne at den ligger som en «ryggmargsrefleks» hos senterpartister, der vi vet hva partiet mener og står for uten å vite hva som spesifikt er vedtatt.

Kort sagt kan man si at ideologien vår bygger på ideene om

- Fellesskap
- Forvaltning
- Folkestyre

Disse ideene ligger som et bakteppe for Senterungdommens politikk, og de kan gjenkjennes i flere saker.

Senterungdommen vil for eksempel bygge landet nedenfra, med desentralisering av bosetting, makt, kapital og eiendomsrett. Senterungdommen vil videreføre en blandingsøkonomisk modell med samspill mellom privat eiendomsrett, privat initiativ og offentlig styring og tilrettelegging.

Hensynet til naturgrunnlag og miljø må overordnes andre kortsiktige hensyn. Vi kjemper for et samfunn med frie selvstendige mennesker som har tro på egne evner og tar ansvar for sitt eget liv, for fellesskapet og for natur og miljø.

AVSLUTTENDE ORD



SENTERUNGDOMMENS
ORGANISASJONSHÅNDBOK

Kontaktinformasjon til kontoret, sentralstyret og fylkesledere finner du på: senterungdommen.no/folk-i-SUL

Organisasjonshåndboka er ment som et verktøy for alle medlemmer og tillitsvalgte i Senterungdommen. Tanken er at du som medlem får nytte av heftet både med tanke på inspirasjon og ideer, samtidig som du får informasjon om ulike temaer man ofte møter på i organisasjonsarbeidet. Videre håper vi at boka gir en helhetlig og enkel beskrivelse av organisasjons virksomhet i de ulike leddene, både det lokale, regionale og nasjonale arbeidet.

Takk for at du bidrar til et sterkt senterungdomslag!

Dersom du skulle ha spørsmål eller behov for hjelp i arbeidet, ta gjerne kontakt med din fylkesleder, noen i sentralstyret eller kontoret.

Foto: Senterungdommen. Sommerleir 2022.

Senterungdomen